

РОСІЙСЬКИЙ АКТОР,
ЩО ВОЮЄ ЗА УКРАЇНУ,
ОТРИМАВ ТРИЗУБ-ОБЕРІГ **2**

ЧИ ЗДАТНІ МИ, УКРАЇНЦІ
ЄДНАТИСЯ ХОЧА Б ПЕРЕД **6**
ЗАГРОЗОЮ?

ІДЕЯ Я
«МІЖМОР'Я» ВІД **7**
ЧЕРКАЩАНИНА

Козацький край

№8 (99)
28 вересня 2017 р.

ВОГОНЬ ВОЛІ І ВІРИ

ЗДОЛАВШИ ТИСЯЧІ КІЛОМЕТРІВ ВІД
ХОЛОДНОГО ЯРУ І ТРАХТЕМИРОВА — ДО АФОНУ,
ТРИ ЖУРНАЛІСТИ І СВЯЩЕНИК ПІДНЯЛИ
ХОЛОДНОЯРСЬКИЙ ПРАПОР НА ВЕРШИНІ
СВЯЩЕНОЇ ГОРИ...

СТОР. 4-5

Олег ОСТРОВСЬКИЙ

ДУХ ВІРИ І ВОЛІ – В КОЗАЦЬКІЙ ЦЕРКВІ ХОЛОДНОГО ЯРУ, В МОНАСТИРЯХ І СКИТАХ АФОНУ І ВСЮДИ, ДЕ УКРАЇНЕЦЬ НЕ ЗРАДЖУЄ ТРАДИЦІЯМ ПРЕДКІВ...

Похід через Болгарію, Румунію і Грецію у славетні гори Афону з його тисячолітньою історією ченців, монастирі яких перетворили цю місцину на фортецю православної віри, став продовженням наших акцій, присвячених вивченню і популяризації української історії та православної віри.

У цьому ж складі, разом з Андрієм Кравцем, Володимиром Гамалицею та отцем Василем Цирілем рівно п'ять років тому, так само до Дня Незалежності ми здійснили автопохід «Вогонь Волі» довжиною близько 5,5 тисяч кілометрів – на Соловецькі острови у Білому морі Росії, де в застінках монастиря втрапив життя, але не дух останній кошовий Запорозької Січі Петро Калнишевський, підло ув'язнений московським царатом. Як і п'ять років тому, публікації про наш похід з'явилися не тільки на медіаресурсах, представники яких взяли участь в експедиції: «Козацький Край», «Вечірні Черкаси» та просвітницька медіагрупа «Воля.UA» – як і п'ять років тому, спостерігався «ефект снігу, що котиться з гори» у дуже багатьох ЗМІ, бо при цьому головне було – не сам наш похід, а історія українського православ'я, інтерес до якої ми прагнемо пробудити.

Свого часу експедиції наших журналістів пролягли і дорогами окупованого Росією Придністров'я – до фортеці у Бендерах, де гетьманом Пилипом Орликом писалася перша українська Конституція, і німецькими дорогами між Мюнхеном, Новим Ульмом і Аугсбургом, де трагічно обірвався життєвий шлях співаця Холодного Яру, повстанського старшини Юрія Горліс-Горського...

Мета наших «марш-кидків у історію» - перемоги в інформаційній війні. Причому, ворог у цій війні є не лише зовнішній – той, що прагне знищити українську державність, запускає брехливі чутки, намагається сіяти в українцях зневіру – така війна прямо підтримує збройну агресію проти України. Проте є ще й внутрішній ворог – байдужість. Хто звик говорити, що йому байдуже, яка влада, які кордони у його держави і чи існують тій державі взагалі – той не менший ворог ні сам собі, ні оточуючим...

Нас часто можна бачити в багатьох містах і селах України та у її «гарячих точках» - і серія наших газетних спецвипусків «Батальйони Волі» була б неможливою, якби ми сиділи в тихих офісах, а не вирушали дорогами, стежками і звивистими «норами»-траншеями фронтового Донбасу...

Своїми публікаціями, історичними розвідками і репортажами про сучасну боротьбу українців за Волю ми сподіваємося постійно підживлювати той вогонь, що завжди віє з Холодного Яру – той, що в усі часи змушував українців ставати сильнішими морально...

Наближається Покрова – велике свято, в яке від давніх часів прийнято вшановувати Українське Козацтво, УПА, а віднедавна – і сучасне Українське Військо. Цього дня у Холодному Яру, біля церкви Святого Праведного Петра Багатостраждального (Калнишевського), де цього дня – ще й Храмове Свято, ми відкриваємо копію каземата на Соловках, у якому останній кошовий отаман Запорозької Січі провів понад чверть століття зі 112 років, дарованих йому Богом.

Останній кошовий Запорозької Січі Петро Калнишевський жив у трьох століттях: народився наприкінці XVII, а помер на початку XIX-го. У XXI столітті, коли подвиг його й досі надихає сучасних українців, маємо належним чином вшанувати Козака, чий дух навіть у тісному кам'яному мішку назавжди залишався вільним...

Чекаємо на урочисте відкриття 14 жовтня, о 14-00 год. – усіх, хто любить Україну і рівняється на її славетне минуле!

ФОТОФАКТ

У вінницькій Калинівці і її околицях, що постраждали від вибухів на військових складах, працюють патрулі з черкаської поліції і група з п'яти черкаських саперів.

Просто у будинку культури «Національний Корпус» розгорнув пункт гуманітарної допомоги місцевим мешканцям, Зокрема, черкашани з «Нацкорпусу» розда-

вали теплі речі, хліб та інші продукти у Калинівці та у Павлівці, де на момент візиту ще димілася хата, практично повністю згоріла від прямого попадання снаряда, а у сусідніх будинках вже міняли вікна і перекидали дахи...

Фото Андрія КРАВЦЯ

ВОЛОНТЕРКА З ЧЕРКАЩИНИ ВРУЧИЛИ СРІБНИЙ ТРИЗУБ - ОБЕРІГ РОСІЙСЬКОМУ АКТОРУ, ЯКИЙ ВОЮЄ ЗА УКРАЇНУ

Відомий російський актор **Анатолій Пашинін**, який отримав позивний «Дублер», воює за Україну у складі 8-го батальйону «Аратта» (командир «Червень») Української Добровольчої Армії Дмитра Яроша.

Про це першим повідомив тележурналіст Андрій Цаплієнко, тепер же підтвердив на своїй сторінці у «Фейсбуці» журналіст, письменник і фотограф Леонід Логвиненко. Виклавши фото українського бійця-добровольця, який досі має громадянство Російської Федерації, Логвиненко пише: «Оберіг для актора і бійця «Аратти» Анатолія Пашиніна. Волонтери «Вольниці» нагородили колишнього актора російського кіно, а тепер кулеметника 8 бат УДА «АРАТТА» Анатолія Пашиніна оберегом – срібним тризубом з мечем. Кулон вилито зі срібла переплавлених ланцюжків, каблучок, сережок та інших прикрас, які здавали українські дівчата, жіночки, бабусі. Він захищатиме мужнє, віддане рідній землі серце воїна з позивним «Дублер».

ДОВІДКА:

«Вольниця» – мобільна концертна волонтерська група, очолювана уродженкою с.Квітки Корсунь-Шевченківського району Черкащини Світлою Кас'яненко, письменницею,

поетесою, авторкою та виконавицею пісень, громадською діячкою і волонтеркою.

Анатолій Пашинін – актор кіно, відомий в першу чергу за ролями у російських фільмах «Адмірал», «Ми з майбутнього» та інших, особливо ж – за роллю російського офіцера Дороніна, що воює у Чечні – у фільмі «Трозові ворота». Активно підтримує Євромайдан у Києві, симпатик українських правих сил, доброволець УДА Яроша.

НА ВИШИВАНКИ З ЧЕРКАС ЛЮБУВАЛАСЯ ІСПАНСЬКА БАРСЕЛОНА

У рамках III Міжнародного фестивалю **UCRANIA FEST** в іспанській Барселоні відбувся показ бренду **TELIZHENKO fashion house** – вишиваних суконь з українських Черкас. Олеса Теліженко стала безпосередньою учасницею фестивалю – її ім'я найчастіше звучало на фестивалі поряд з іменем **Наталі Свиридук** – майстрині з Полтавщини, яка привезла до Іспанії великі ляльки-мотанки...

Мета Міжнародного фестивалю «Ucrania Fest» – популяризація української народної, сучасної та фольклорної творчості, взаємозбагачення культурних традицій, обмін досвідом творчої діяльності композиторів, поетів, хореографів, музичних керівників, продюсерів, фотографів, дизайнерів національного одягу, народних митців, кулінарів української національної кухні, розширення культурних, туристичних, інформаційних та ділових зв'язків через засоби творчого спілкування між Україною та Іспанією.

ДВІ СОТНІ ЧЕРЕПІВ, РОЗКОПАНИХ АРХЕОЛОГАМИ У ЧИГИРИНІ – КОЗАЦЬКІ?..

Науковці розповіли про ймовірні причини та давність масового захоронення людських черепів, виявлених нещодавно на Замковій горі у Чигирині.

Черепи, складені у п'ять ярусів відкопав житель Чигирини у себе на городі, після його заяви у поліцію подальші розкопки продовжили археологи.

Науковці взялися з'ясувати історію братської могили. Спочатку вони думали, що тут поховані цілі тіла, але потім виявилось, що під землею лише голови...

Археологи вважають, що черепам майже 400 років і їх тут налічується близько двох сотень. За однією із версій, загиблі брали участь в українсько-турецькій війні 1677 року. Очевидно, їх убили під час оборони Чигирини, адже у яничарів був звичай відрубувати голови своїм ворогам – так вони доповідали своїм командирам про кількість вбитих, претендуючи на винагороду...

ІЛОВАЙСЬК: ТРИ РОКИ БОЛЮ

Захід з такою назвою відбувся у стінах Черкаського краєзнавчого музею. Атмосфера тут була, радше, братерська, оскільки зала під назвою "Війна триває" зібрала не лише пересічних черкащан, а і воїнів різних підрозділів, які бачили жах Іловайського котла на власні очі, волонтерів та батьків загиблих хлопців.

Хвилиною мовчання та спогадами черкащани разом з представниками Національного Корпусу, військовими, волонтерами та батьками загиблих черкащан-захисників вшанували українських військових, які загинули під час однієї із наймасштабніших операцій українсько-російської війни - під час Іловайської операції.

Тоді, унаслідок некомпетентості військового керів-

ництва, в оточення потрапили майже 2 тисячі українських військовослужбовців. Лише за офіційними даними загинуло майже пів тисячі бійців, тоді як волонтери називають значно більші цифри.

Під час зустрічі відбулась презентація книги "Іловайський Щоденник" безпосереднього учасника тих подій - Романа Зиненка. Активісти «Національний Корпус - Черкащина» придбали та подарували цю книгу батькам загиблих воїнів-черкащан.

Спогади кожного з нас - це те, що продовжує життя загиблих воїнів. Герої живі доти, доки живі у нашій пам'яті...

МИКОЛА МИНЗАР: ДІЇ ПОВИННІ ВИМІРЮВАТИСЬ НЕ КОШТАМИ, А ВІДДАНІСТЮ БАТЬКІВЩИНИ

Микола Минзар (позивний - «Тартак») - один із засновників легендарної танкової роти «Холодний Яр», боєць Полку «Азов» із березня 2015 року, а нині - представник партії «Національний Корпус» на Корсунщині.

- Псевдо «Тартак» - це нагадування про рідну Корсунщину, адже мешкаю у районі, який в народі саме так і називають, - розповідає ветеран боїв на Сході. - Коли почалась Революція, одним із перших поїхав на Майдан, залишався там до останнього дня найзапекліших подій. Після цього зрозумів, що боротьба за країну ще попереду. Після початку російської агресії вирішив іти на схід добровольцем. Так у 2015 році приєднався до лав «Азову». Тоді поставив собі запитання - хто, якщо не я? Так вийшло, що став одним із трьох засновників вже відомої танкової роти «Холодний Яр». Брав участь у Широкинській наступальній операції - одній із найуспішніших операцій «Азову».

Після повернення додому разом із побратимами долучились до Цивільного Корпусу «Азову», але з часом прийшло розуміння, що зміни в країні починаються зі змін у владі, тому згодом долучився до новоствореної партії «Національний Корпус».

Ніщо не вимірюється коштами. Все вимірюється відданістю Батьківщині і своєму народу. Попереду - відчайдушна праця заради майбутнього наших дітей. Вже сьогодні намагаємось наводити лад на рідній Корсунщині - активно працюємо у напрямку допомоги бійцям, організовуємо патрулі та протидію злочинності у місті, займаємось активною громадсько-політичною діяльністю.

Вірю, що власним прикладом, стоячи пліч-о-пліч із учорашніми бойовими побратимами, змінимо країну на краще!..

ЧЕРКАЩАНИ ДОСТОЙНО ВИСТУПИЛИ НА ЗМАГАННЯХ «СИЛЬНА НАЦІЯ. ЮНАЦЬКА ЛІГА»

Вже другий рік поспіль у Києві на території національно-патріотичного центру виховання дітей та молоді «Азовець» проходять змагання «Сильна Нація. Юнацька Ліга» серед дитячих таборів Юнацького Корпусу. Участь у змаганнях взяла і команда черкащан.

У перший день змагань юні патріоти показували свої вміння працювати у команді з таких дисциплін:

- домедична допомога/тактична медицина;
- історія України;
- тактика;
- збирання/розбирання АК-74;
- смуга перешкод.

Команда учасників з Черкащини показала гідний результат і змогла пройти усі випробування. Майбутнє України - за такою молоддю!

РОСІЯНИН, ЯКИЙ ВОЮВАВ ЗА УКРАЇНУ В «АЗОВІ», ПОСМЕРТНО НАГОРОДЖЕНИЙ ВІДЗНАКОЮ «ХОЛОДНИЙ ЯР»

Відзнакою «Холодний Яр» посмертно нагороджений боєць полку «Азов» Андрій «Балаган». У серпні 2014 року росіянина, який воював за Україну, зрешетили осколки фугаса - за бронею БМП, що дорогою між полями соняшника і кукурудзи йшов на штурм Мар'їнки...

Побратим Андрія по «Азову», очільник «Національного Корпусу» Миколаївщини Ілля Зелінський згадає його як послідовного борця з режимами Путіна і Януковича, активного учасника подій на Манежній площі в Москві (після чого і виїхав до України), а потім - на Майдані Незалежності і вулиці Грушевського в Києві: «Вірний друг, ніколи не відмовляв у допомозі, активний учасник Революції Гідності. Окрім столиці, брав участь і у революційних подіях у Миколаєві, у штурмі наметового містечка сепаратистів 2013-го, за що вже посмертно отримав відзнаку «За заслуги перед Миколаївщиною» II ступеня».

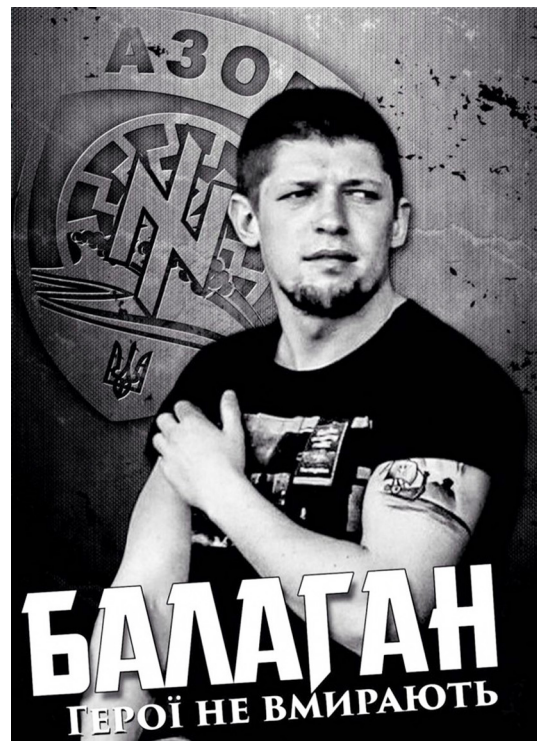
Позивний «Кабіна» так розповідає про «Балагана»: «Андрій був чоловіком, який ніколи не здавався. Навіть знаючи, що програє, все одно йшов до кінця. Я знав його до війни, він переїхав з Росії до нас через свої політичні погляди, і Україна стала для нього новою Батьківщиною. Тому коли почався конфлікт на Сході, він не задумуючись пішов добровольцем на фронт - «Балаган», як і будь-яка нормальна людина, вважав неприйнятними спроби повернути Рядянський Союз - тюрму народів. Він був надзвичайно інтелектуально розвиненим хлопцем, багато читав та досить добре розбирався у політиці. Як би дивно це не звучало, він помер як і хотів - віддав життя за свої ідеали, загинувши справжнім Воїном у бою».

Посмертно Андрій «Балаган» нагороджений найвищою недержавною нагородою - орденом «Народного Героя України» - для громадянина Росії, який бився за волю нашої нації, зробили виняток із правил нагородження. На срібло для цих відзнак свого часу віддав свою чемпіонську медаль навіть знаменитий український боксер В'ячеслав Узелков...

На ордені «Народного Героя України» у «Балагана» - червоно-чорна стрічка на колодці, нинішня ж відзнака «Холодний Яр» за основу має мальтійський хрест з променями червоно-чорними і синьо-жовтими, як на прапорах нації і її боротьби за Волю. Коментуючи нагородження Андрія «Балагана» головою Черкаської ОДА Юрієм Ткаченком, побратим загиблого по «Азову», очільник «Національного Корпусу» Черкащини Дмитро Кухарчук («Сліп») зазначив: «Дякую Юрію Ткаченку за те, що не забуває героїв».

Пам'ятаю, як їдучи звільняти Мар'їнку «Балаган» кричав: «Til Valhall!»***. Зараз він саме там, воює і допомагає воювати нам...

Нагорода відправиться до Миколаївського музею суднобудування і флоту, що раніше був канцелярією Чорноморського флоту. Сьогодні ж там зберігаються найвищі звитяги тих часів і сьогодні. Там є і куточок Балагана. Побачимось, брате...

*** «Til Valhall!» - «У Вальхаллу!» - клич перед боєм давніх вікінгів, які вірили, що душа воїна, полеглого в бою зі зброєю у руках, потрапляє до Вальхалли - небесного палацу Одіна...

«Вогонь Волі і Віри»

Учасники експедиції здолали шлях від Холодного Яру до закинутого козацького скиту у нетрах лісу монастирського Афону...

Четверо черкашан зустріли головний празник Успіння Богородиці у головному її храмі на скелястій вершині третього виступу Халкідонського півострова — Айон-Оросі в Егейському морі, піднявши синьо-жовтий прапор України поруч з прапором монастирської держави Афон.

Настоятель чигиринського храму Святих Петра і Павла та холоднороського храму Петра Багатостраждального (Калнишевського) отець Василь Циріль і троє журналістів — Олег Островський, Андрій Кравець та Володимир Гамалиця — завершили сходження на Священну Гору о 6.40 год 28 серпня — у Храмі, де цього ранку зібралося всього півтора десятка паломників з усієї планети Земля...

Учасники походу «Вогонь Волі і Віри» присвятили його 26-й річниці Незалежності України, здолавши дорогами України, Румунії, Болгарії і Греції понад чотири тисячі кілометрів: від церкви Петра Калнишевського у Холодному Яру, Трахтемирова, де був головний монастир українських козаків, дружній Афону — через румунські міста Сучаву, де загинув гетьман Тиміш Хмельницький, Галац, де похований гетьман Мазепа, через священні місця болгарської Софії — до монастирів і скитів Афону...

Черкашани дві доби піднімалися гірськими стежками до храму на вершині головної скелі півострова, що перебуває під опікою Пресвятої Богородиці. Ночували у келіях скита й монастиря та у старовинній церкві

біля підніжжя вершини, харчувалися пісною їжею ченців, а дорогою в гори — горішками і дощовою водою, яка тільки в цій місцині на планеті Земля ніколи не псується і може вживатися сирію...

Учасники походу розповідають: у цій місцевості часто бувають землетруси і сходження каміння з гір — цього вони, на щастя, не застали. Між камінням і у лісах на гірських схилах можна зустріти диких кабанів, шакалів, лисиць, змій і скорпіонів, але з усієї групи лише отець Василь в один із днів бачив смугасте поросля з мамкою, які бігли гірською стежиною, а ще — серед ночі на дорозі мельком бачили шакала...

У скитах і монастирях Афону черкашани часто зустрічали українців, а у нетрах гори, у чернецькій келії, збудованій у печері височенної скелі, ніхто не живе вже майже шість десятиліть — відколи скінчився земний шлях того, хто її збудував — Йосипа Ісіха — провідник Руслан Пиліпко показав черкашанам український вишитий рушник, прихований у місцевій церковці... Варто підкреслити: історія «українського» Афону розпочалася від часів Київського князя Володимира Великого, коли у XX столітті в афонському монастирі Есфігмен постригся у ченці уродженець Чернігівщини, майбутній преподобний Антоній Печерський — творець Києво-Печерської Лаври і всього чернецтва на Русі. Моці Преподобного Антонія досі спочивають у печері Лаври в Києві, де він ніс чернечий подвиг. Цікаво, що за свідченням ченця Атанасія Кальнофойського, зафіксованим у XVII столітті, була спроба перенесення мощей Преподобного Антонія до Москви, але з-під землі в монастирській печері «прорвалися вогонь і вода» — і мощі залишили в Києві... Першим руським монастирем на Афоні в часи того ж Володимира Великого став Ксилургу, а сучасний Свято-Пантелеймонівський монастир, хоч і є нині російським, та був так само заснований у княжі часи киянами — тож паралельно вживана його назва «Русик» походить від слова «Русь», а не «Росія»... У пізніші часи українці-ченці населяли і монастир-фортецю Ставроникита, діяльність якого фінансово підтримував прославлений на землях України і Литви полководець і політик Середньовіччя Костянтин Острозький.

Ченці родом з України в усі часи були серед найвідоміших на Афоні. Так було з Преподобним Аммонієм, що жив і служив Богові у XIII столітті у афонських монастирях, а спочив під час монголо-татарської навали у Лаврі в Києві. Так прославився чернечими подвигами й Іван Вишенський, великий релігійний та літературний діяч часів Козаччини, чий твори прирівнюють по значимості до творів Томаса Мора і Еразма Роттердамського. Уродженець Львівщини, Іван Вишенський провів у монастирях Афону більше 40 років і став взірцем для українців наступних поколінь — зокрема, Івана Франка, Агатангела Кримського, Михайла Грушевського, які часто зга-

Ведучі - Андрій та Михайло Купчин

Клуб хортингу «Козак»

Посвята в Козаки

МУЗЕЙНО-ЕТНОГРАФІЧНИЙ КОМПЛЕКС

ДИКИЙ ХУТІР

Запрошуємо Вас

14 жовтня на свято Покрови Пресвятої Богородиці!

11.00 - святкова Божественна літургія в Храмі Святого Праведного Петра Багатостраждального (Калнишевського). Молитва за Україну.

13.00 - посвята в Козаки, Березині та Джури.

13.45 - святкова концертно-патріотична програма. Ведучі: Андрій та Михайло Купчин. Військово-патріотичний клуб хортингу «Козак». Заслужена артистка України - Руслана Лоцман. Патріотичні майстер-класи.

Святкуйте по-Холодноярськи! Початок об 11.00.

Волонтер - Руслана Лоцман

Патріотичні майстер-класи

Гурт «Калина»

Можлива доставка автобусом. Реєстрація на посвяту в Козаки, Березині та Джури, а також квитки за тел.: (0472) 566-911, (067) 238-47-57, (067) 442-79-64, Чигиринський район, с. Мельники, хутір Буда (біля дуба Максима Залізняка). Сайт: www.hutirbuda.com

дували ченця-філософа у своїх творах... Іллінський козацький скит при афонському монастирі Пантократор заснував у XVIII столітті Паїсій (в миру – Петро) Величковський, уродженець української Полтави. Цікаво, що свій перший постриг у ченці достойник, знаменитий нині серед православних Молдови, Румунії, Греції та України прийняв під іменем Платон у Свято-Миколаївському Медведівському монастирі, який існував на території сучасного Чигиринського району Черкащини...

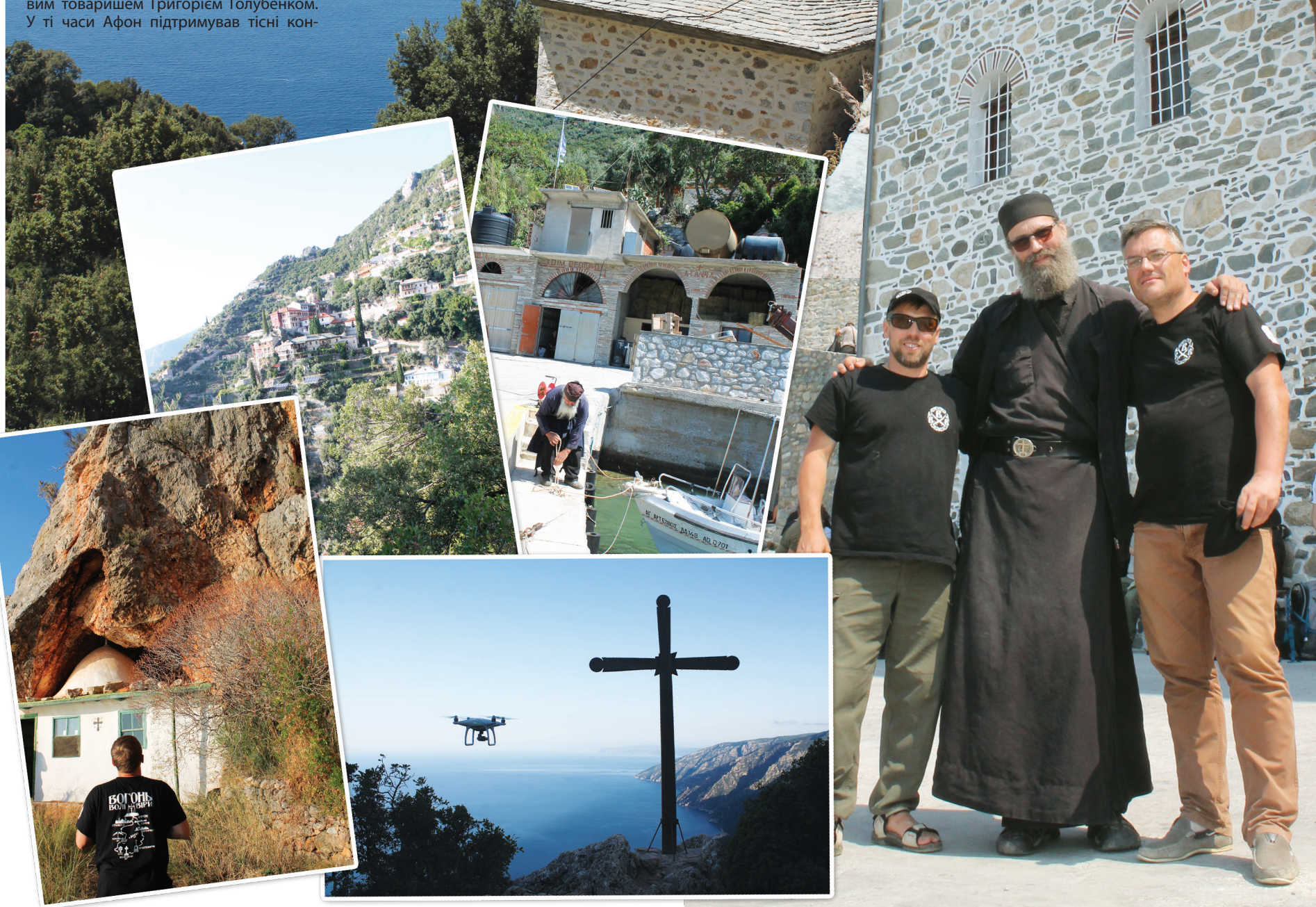
Учасники експедиції «Вогонь Волі і Віри» відвідали на Афоні скит «Чорний Вир», нині покинутий і пустуючий. 270 років тому (1747) його заснували козаки-запорожці. Лише нещодавно дослідник з Києва Сергій Шумило відшукав цей скит, заснований одним з нащадків гетьмана Голуба – козацьким бунчуковим товаришем Григорієм Голубенком. У ті часи Афон підтримував тісні кон-

такти зокрема і з козацьким монастирем у Трахтемирові під Каневом – тим самим, діяльність якого відновив і підтримував Оліфер Голуб – козацький гетьман родом зі Стеблева (сучасного Корсунь-Шевченківського району Черкащини), предок Григорія Голубенка з «Чорного Виру»... Сюди надсилав щедрі пожертви останній запорозький кошовий Петро Калнишевський, перша церква імені якого постала після канонізації Калнишевського у Холодному Яру на Черкащині...

Світ тісний, і учасники походу «Вогонь Волі і Віри», щиро вдячні Міжнародному інституту афонської спадщини в Україні та його очільникові – Сергію Шумило підказав провідника, отця Давида, чие коріння з українського Нікополя – і той разом з отцем

Іваном з монастиря Зограф так провів черкашан до надзвичайно загадкового, загубленого у хащах каштанового лісу Афону скиту, на черепках ченців якого у монастирській костниці досі можна бачити напис «КОЗАК»...

Петро ДОБРО

**У ДЕНЬ СЯТОЇ ПОКРОВИ, УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА
Й УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА -
І ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ПЕТРА КАЛНИШЕВСЬКОГО.**

14 жовтня, о 14.00 год.
Запрошуємо усіх справжніх патріотів!

Біля Храму Святого Праведного Петра Багатостраждального (Калнишевського) на хуторі Буда в Холодному Яру відбудеться урочисте відкриття і освячення копії каземата Петра Калнишевського, відбудованого «Вільним Козацтвом Холодного Яру».

**У ХОЛОДНОМУ ЯРУ ПОСТАВ
КАЗЕМАТ ПЕТРА КАЛНИШЕВСЬКОГО**

Останній кошовий Запорозької Січі Петро Калнишевський жив у трьох століттях: народився наприкінці XVII, а помер на початку XIX-го. Зі 112 років життя чверть століття провів у тісному кам'яному казематі Соловецького монастиря, куди був засланий московським царем. Та навіть тут його дух залишався вільним...

ЧИ ЗДАТНІ МИ ЄДНАТИСЯ ПЕРЕД ЗАГРОЗОЮ ?

(Трохи філософських роздумів – на основі гіркого досвіду трьох чільних українців еміграції родом з Черкащини...)

У Чехії знищили редакцію журналу, у Німеччині – Клуб, де він зберігався, а сам журнал знайшовся у США...

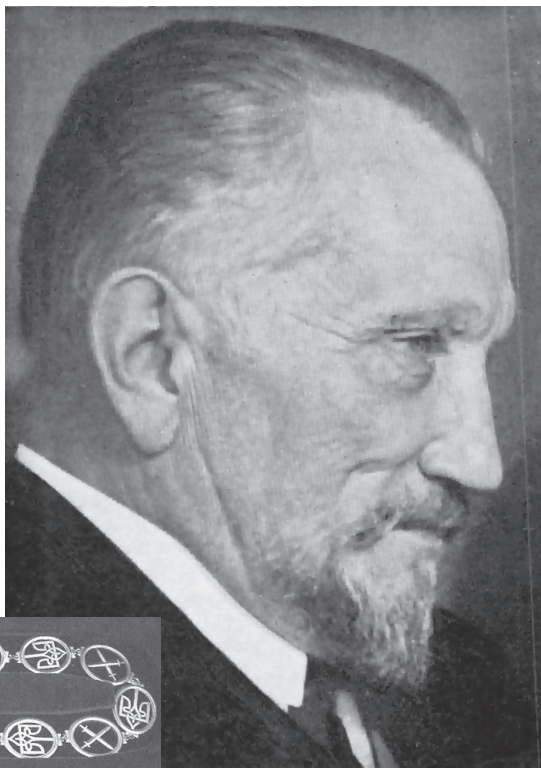
Номер українського журналу «Розбудова нації», що датований жовтнем-листопадом 1929 року і вийшов друком у чеській Празі, чудово зберігся до наших днів. Штамп на обкладинці підказує, що цей журнал потрапив до німецького Гамбурга, у бібліотеку місцевого Клубу «Україна». Вже в 1934 році і редакція журналу в Чехії, і Клуб у Німеччині припинили своє існування. Редакцію «прикрила» чеська поліція після атентату (ліквідації) ОУНівцями міністра внутрішніх справ Польщі Броніслава Перацького, який займався етнічними чистками українців. А Клуб «Україна» в Гамбурзі був розпущений після низки арештів українських активістів, проведених гітлерівським гестапо. Та вищезгаданий номер журналу з поживотілими сторінками уцілів, потрапивши з Гамбурга якимсь чином за океан – до США...

Насправді до сьогодні залишився збереженим далеко не один номер «Розбудови нації», редактором якого був один з чільних ідеологів українського націоналізму Микола Сціборський. Пізніші числа «Розбудови...» були і цікавішими за оформленням (з тризубом-мечем на обкладинці) і за наповненням (зокрема, у журналі вперше

українських політиків гуртуватися хоча б у найгірший час...

Кожен з трьох черкащан і в еміграції залишався на вершині політичної влади

Макар Кушнір народився 1890 року в Черкасах. Після навчання у Черкаській

Андрій Лівіцький і його Знак Гідності голови Української Держави

чоловічий гімназії та в університеті російського Петербурга він став одним із головних провідників щойно створеної Організації Українських Націоналістів. Брав участь і в Першому Конгресі ОУН в австрійському Відні, і в творенні Головного Проводу ОУН, в якій отримав посаду головного судді організаційного суду. Представляв інтереси ОУН на міжнародних переговорах у Бельгії, Австрії, Фінляндії, Румунії, Німеччині, Великобританії, організовував ризиковані таємні поставки націоналістичної літератури в Радянську Україну. А водночас – був чудовим журналістом і писав як під власним ім'ям, так і під цілим рядом псевдонімів: Богуш, Якименко, Дуб, Дніпрянський, Мак...

У номері журналу «Розбудова нації», який розглядаємо, знаходимо статтю за підписом Я.Дуб – «Еміграція російська та українська і боротьба за будучину Східної Європи». У ній Макар Кушнір ретельно аналізує перше десятиліття патріотів у вигнанні – після поразки Визвольних змагань в Україні. Причому оцінює дійсність абсолютно адекватно: «Нині, після гіркого досвіду, твереза частина еміграції прийшла до висновку, що може ще 5 або й 10 років доведеться їй чекати того бажаного моменту, коли вона зможе повернутися додому...» Черкащанин вгадав

навіть з роками: як вже писалося вище, 1934-го (через 5 років після публікації) спроба ОУН зупинити тиск на українців, як націю, спричинила до репресій проти ОУН у Польщі, Чехії, Німеччині. Того ж року і сам Макар Кушнір потрапив до загадкової (скоріш за все підлаштованої) автомобільної аварії в Лондоні, внаслідок якої повністю втратив зір...

Наступний часовий проміжок, передбачений ним – 10 років після публікації, а це – 1939 рік, початок Другої світової війни, в часі якої ОУН мала сподівання спробувати відновити українську державність – аж поки, після серії арештів членів похідних груп ОУН, які провело німецьке гестапо у серпні 1941 року, не стало зрозуміло, що нищення українців між жорнами сталінської Росії і гітлерівської Німеччини триватиме ще довго...

Далі у своїй публікації Кушнір з гіркотою констатує, що «у Європі всю східно-європейську еміграцію вважають російською» (феномен «географічного кретинізму», притаманний, на жаль, і частині сучасних європейських політиків). І підкреслює: «Без України ніколи не приїде до визволення інших націй Східної Європи. Мало того, викликає сумнів, чи втримаються надалі навіть такі існуючі держави, як Естонія, Латвія та Литва». Цими словами черкащанин знову продемонстрував усю глибину свого бачення дійсного стану речей у політиці – бо вже 1940 року державну

незалежність і Естонії, і Латвії, і Литви знищила Москва – за попереднім підлим зговором з гітлерівським Берліном.

У цій же публікації Макар Кушнір розповідає про те, що багато для згуртування українців на еміграції у відстоюванні їх прав пе-

J. POLTAWEC-OSTRANICA

**HETMANUS TOTIUS UKRAINAE FLUMINIS
DNIPRA DEXTRIS ET A SINISTRIS ET
KOZAKORUM DUX**

*

ред Лігою Націй робить «група Андрія Лівіцького», але при цьому називає її «полонофільською» – тобто, симпатизуючою Польщі.

Тут варто відмітити, що Андрій Лівіцький – так само син Черкащини, уродженець села Ліпнявого (нині Канівського району). За Директорії він УНР очолював по черзі міністерство внутрішніх справ, міністерство юстиції, міністерство закордонних справ, виконував обов'язки глави Уряду. На еміграції ж Лівіцький у 1922-26 роках був головою Уряду УНР в екзилі, а від 1926-го до самої смерті в 1954 році беззмінним Президентом УНР в екзилі – протягом 28 років! До речі, символ влади Президента УНР, здобуттям Україною Незалежності привезений до Києва і вперше був представлений на інавгурації

Віктора Ющенка. Це «Знак Гідності голови Української Держави» або ж «Клейнод гетьмана Мазепи», названий так з-за центрального елемента в ньому – дорогоцінної мощехранительниці XVIII століття з гербом Івана Мазепи...

У цьому ж номері «Розбудови нації» – критична стаття щодо діяльності ще одного уродженця Черкащини Івана Полтавця-Остряниці (згідно одних джерел – родом з чигиринського Суботова, а з інших – зі смільянської Балаклії). Колишнього ад'ютанта гетьмана Скоропадського, Генерального писаря Української держави критикують як за титул, яким він назвався на еміграції – «Гетьман цілої України по правім і лівім боці ріки Дніпро та вождь козаків», так і за дії очолюваного ним Українського Вільного Козацтва в еміграції – розсилання листів по міжнародних організаціях «з проханням матеріально піддержати культурну працю українського руху з тою ціллю і метою, щоб таким робом можна було забезпечити самостійність». При цьому листи ці «гетьман обох берегів Дніпра», як пише «Розбудова нації», підписував на німецький манер – як «Гетьман Іван фон Остряниця». От тільки Андрія Лівіцького група Полтавця-Остряниці, так само як і Макар Кушнір, називала «полонофілом» і обіцяла відправити йому в зв'язку з цим «протестне письмо»...

Замість післямови...

Справедливості ради, слід відзначити, що в еміграції швидше за все, просто збереглося протистояння між «людьми Директорії Петлюри» і «людьми гетьмана Скоропадського» – навіть тоді, коли самих Петлюри і Скоропадського вже й на світі не було (перший загинув від кулі вбивці-чекіста, другий – від вибуху авіабомби). Усі троє вищезгаданих черкащан теж знайшли останній спочинок за сотні кілометрів від України: Макар Кушнір помер 1951

Іван Полтавець-Остряниця і титульне оформлення документації з його титулом – «Гетьман цілої України по правім і лівім боці ріки Дніпро та вождь козаків»

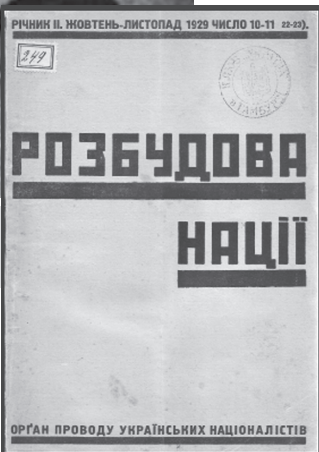
року і його прах спочив у Франції, Андрій Лівіцький – у 1954 (США), Іван Полтавець-Остряниця – у 1957 (Німеччина). Вже 60 років жодного з них немає на цьому світі – повторюється лишень світова історія у багатьох її моментах...

У своїй статті в журналі «Розбудова нації» черкащанин Макар Кушнір 1929 року давав справді мудрий рецепт захисту Європи від загарбницьких дій Москви: «Не дивлячись на всі труднощі й перешкоди, процес організаційного об'єднання народів Сходу Європи проти Росії мусить розпочатися». Рецепт актуальний і сьогодні, але ж для початку і самі українці мають бути єдиними в своїх прагненнях – хоча б перед лицем загрози зовнішньої агресії...

Олександр БРАВАДА

Макар Кушнір і журнал «Розбудова нації», де він працював

мер, потріпаний часом і подорожами. Чому? Бо в ньому ми бачимо імена водночас трьох уродженців Черкащини, а на основі публікацій можемо зробити висновки про здатність

В ЕПІЦЕНТРІ БОРОТЬБИ ЗА ВІЛЬНЕ «МІЖМОР'Я» СТОЯВ УРОДЖЕНЕЦЬ ЧЕРКАЩИНИ

В Україні, Польщі, Литві, Латвії та інших державах Східної Європи - нині багато уваги проекту Intermarium або ж "Міжмор'ю", перспективному міжнародному проекту Балто-Чорноморського Союзу вільних держав на противагу агресії Москви і байдужості "старої" Європи...

Одним з тих, хто свого часу зробив максимум для реалізації цієї геополітичної концепції, був уродженець Черкащини Лев Биковський – людина, знана і шанована у найвищих колах європейського політикуму середини ХХ століття...

Лев Биковський народився у квітні 1895 року у містечку Вільховець на Звенигородщині, відомому тим, що колись

підготував до друку три збірки українського книгознавства, опублікував цілий ряд наукових праць з теорії практики і книгознавства, якими спочатку охоче користувалися навіть науковці Радянської України – проте у 1930-х наукові праці Биковського в СРСР були вилучені НКВД – як твори «класово чужого буржуазного націоналіста».

1940 року разом з одним із чільних ідеологів українського націоналізму, уродженцем Одеси Юрієм Липою і професорами Михайлом Міллером та Іваном Шовгенівим (бать-

кими державами Роман Шухевич. Фундаментальну працю «Чорноморська доктрина» написав Юрій Липа – одесит вважав, що до Балто-Чорноморського Союзу Україна має входити обов'язково разом з Кримом, спільно з Білоруссю і Доном. При цьому центром Союзу мусить бути Київ: «Це ж така нормальна річ – визначати свій край за середину світу!», – писав Липа. І підкреслював: «Для українців найголовніший меридіан світу – це той, що проходить через Україну». На будь-які закиди щодо того, чи погодяться на таку роль Києва та на повну незалежність політики України сусідні держави, Юрій Липа мав чітку відповідь: «Хто може дати право українцям? Воно – в них самих!»

Цим планам теж завадила Друга світова війна: на світанку 20 серпня 1944 року на Львівщині по-звір'ячому замордований НКВДистами головний ідеолог балто-Чорноморського геополітичного Союзу Юрій Липа, одесит, який був інструктором першої Старшинської школи УПА в Карпатах.

У 1949 році залишив Європу і перебрався до США звенигородець Лев Биковський. Власне, і тут він не полишає ідеї Союзу вільних держав – є одним з очільників Чорноморської комісії у Нью-Йорку, одним із засновників Українського історичного товариства, як журналіст друкується в україномовній пресі США, Канади та Західної Європи. У творчому доробку вченого – понад 530 наукових праць з питань книго- та бібліотекознавства, велика кількість з яких нині є у бібліотеці Вернадського в Києві.

У жовтні 1995 року в урочищі Привороття села Вільховець на Звенигородщині, де народився визначний ідеолог Балто-Чорноморського Союзу, встановлено пам'ятний камінь на честь видатного вченого і патріота. У тому самому Вільховці, де пройшло дитинство В'ячеслава Чорновола, який наприкінці 80-х – початку 90-х років ХХ століття разом з Народним Рухом України знову активно підтримував ідею створення Балто-Чорноморського Союзу або ж як ще його називають, Міжмор'я або Intermarium – красивої ідеї захищеності України – вільної між вільними...

Ярослав ЗВЕНИГОРА

біля нього загинув гетьман Іван Виговський – герой війни проти московитів, яким завдав нищівної поразки під Конотопом. Як і Виговський, син вільховецького лісника Устима Биковського був затятим патріотом-українцем, який на дух не сприймав московську експансію. Він здобув хорошу освіту – після Звенигородської комерційної школи навчався у Лісовому інституті та на металургійному факультеті Політехнічного інституту Санкт-Петербургу.

Від Першої світової війни вчорашній студент не ховався – у 20 років вже служив у інженерних підрозділах на Закарпатті, а після того, як вибухнула революція, був одним із організаторів української громади у... Трапезунді (Трабзоні сучасної Туреччини).

Повернувшись до України, приклав максимум зусиль до просвітницько-патріотичної діяльності – працював у Міністерстві закордонних справ УНР, у видавництві «Друкар», у Всенародній (Національній) бібліотеці в Києві, в бібліотеці Українського державного Кам'янець-Подільського університету, де знову навчався.

Навіть в часи більшовицького терору, переїхавши зі столиці до Лозуватки на Шполянщині, взимку 1921-22 років видавав літопис громадської бібліотеки місцевого товариства «Просвіта».

Він встиг залишити окуповану більшовиками Україну до масових арештів – восени 1921-го вже здобував черговий університетський диплом на філософському факультеті польської Варшави, а в 1927 році отримав диплом інженера-економіста у чеських Подєбрадах, де навчався в Українській господарській академії. Більше 16 років працював у Варшавській міській публічній бібліотеці, причому майже три роки був її директором. Лев Биковський

ком поетеси з ОУН Олени Теліги), Лев Биковський стає співзасновником Українського Чорноморського інституту і довгі роки, до 1948-го керує ним – у Варшаві, а згодом – у Західній Німеччині.

Саме цей інститут активно вивчає можливість реалізації проекту, підтриману свого часу очільниками УНР і Польщі, Михайлом Грушевським (він навіть написав з цього приводу есе «Орієнтація чорноморська» у трактаті «На порозі Нової України») та Юзефом Пілсудським – про союз держав Східної Європи «від моря до моря», здатних спільно протистояти агресії Москви та розвивати власний економічний простір, конкурентоспроможний на фоні Центральної та Західної Європи. У серпні 1919-го року на конференції поблизу Риги підписантами проекту створення Балто-Чорноморського Союзу стали представники УНР, Польщі, Литви, Естонії та Фінляндії. Програма Союзу, розроблена тоді міністром ЗС Латвії Зігфрідом Мейєровіцем, передбачала навіть такі моменти співпраці, як прообраз сучасних євро (спільну банківську і монетарну систему) та сучасного «шенгену» (вільне пересування без кордонів між союзниками), проте все зруйнувало московське військове вторгнення – спочатку в Україну, а потім, за сприяння Адольфа Гітлера – у Латвію, Литву та Естонію...

Очолюваний Юрієм Липою та Левом Биковським Український Чорноморський інститут не просто повертався до ідей початку ХХ століття – згадувалася давня історична тяглість українців до подібного союзу: від давньоруських часів торгових шляхів «З варягів у греки» і дипломатії гетьманів Богдана Хмельницького та Івана Мазепи, з їхньою співпрацею з Швецією. У 30-40-х роках ХХ століття активно відстоював ідею співпраці зі скандинавсь-

Лев Биковський у часі перебування на посаді секретаря Денверської групи (США) Української Вільної Академії Наук

Що таке Афон

Афон - це духовна школа, школа смирення і покаяння. Сучасні старці часто радять взяти зі Святої Гори не тільки сувеніри та подарунки близьким, але й рішення змінити себе, почати боротьбу зі своєю «старою людиною». На Афоні покаяння переживається як основа християнського життя.

Для всього християнського світу відомо, що Свята Афонська Гора знаходиться під особливим заступництвом Пресвятої Богородиці і Приснодіви Марії і що це місце призначене їй жеребом для проповіді євангельського слова. Істину цю завжди визнавали православні, її визнають також й іновірних і навіть невірні.

Життя багатьох святогорських подвижників доводять любов Ігумені Святої Гори і її турботу про тих, хто присвятив себе для чернечого життя на Афоні. За державною її волею це місце призначене до кінця світу, як кажуть місцеві передання, виключно для чоловічого чернецтва.

Святою Горою Афон називається східна частина грецького півострова Халкидики, що омивається водами Егейського моря. Він має довжину 57 км, ширину від 8 до 12 км і займає площу в 332 кв. км. Гірський хребет півострова, маючи біля перешийки, яким він з'єднується з грецькою провінцією Македонія, незначну висоту, далі поступово піднімається вгору, і закінчується гірським піком висотою 2 033 м. Це і є гора Афон (грецькою Афос), що дала назву всьому півострову.

Спосіб життя на Афоні не підпорядковується мирським законам. Афон населений мужами, які прагнуть до більшого, ніж матеріальні блага і земна краса. У пошуках цього більшого вони і вирушили на Гору Афон, де закінчується земля і починається Небо. Завдяки щоденним подвигам, вони знаходять те, що шукають і живуть так, маючи найбільший скорб. І скорб цей, цей шматочок Неба – зберігають до кінця земного життя. На Святій Горі мужі ведуть те нове життя – життя, що дає їм передчуття майбутнього блаженства. Душі їх надихаються думкою про вічність, яка, немов вічна весна, підбадьорює і втішає, коли стає по-зимовому важко.

В даний час Афон – головний центр і оплот східно-християнського чернецтва. У зв'язку з цим цілком виправданий інтерес до нього не тільки православних, але і всіх людей, які мають крім матеріальних і духовні інтереси. Безліч гостей з усіх куточків земної кулі щорічно відвідують Святу Гору. Їх значна частина під враженням від побаченого в тій чи іншій мірі змінює своє життя, а деякі навіть залишаються на Афоні, стаючи на шлях чернецтва.

Свята Гора дала для Церкви багатьох патріархів, єпископів, учителів, проповідників, духовників, письменників. Але головна заслуга Афона полягає в тому, що він зіграв ключову роль у збереженні чистоти Православ'я. Якщо уподібнити Церкву організму, то Афон став легенями, через які очищається кров, що забезпечує його життєздатність. Це гора не випадково була названа Святою, адже своїми подвижницькими трудами люди освятили тут навіть камені. Афон – це унікальна спроба жити за Євангелієм, до останньої букви і без компромісів присвятити себе Богу і виконанню Його заповідей.

Нехай ніхто не називає ченця ні позбавленим любові до родичів, ні людиноненависником, ні непатріотичним: це хула! Не буває ченця, байдужого до єдиноплеменників: такого ми вважали б позбавленим всілякої чесноти. Але він йде в пустелю, щоб опинитися ближче до Того, Хто може спасти і, молячись в якому-небудь темному куточку своєї келії, разом з Богом керує світом, за Апостолом, і допомагає своїм і всьому своєму народу любов'ю – найдієвішим способом.

Стародавні афонські монастирі зберігають незліченні багатства: чудотворні ікони і мощі святих угодників Божих. Але не меншим багатством є заощаджені в цих оселях тисячоліття духовного життя славної Візантії та інших православних народів: сербського, болгарського, румунського, українського, грецького, білоруського, російського, молдавського та ін.

На Афоні єдність Православ'я постає у всьому його різноманітті. Мабуть, головна мета поїздки на Афон це дотик до живої традиції. Адже тут можна не тільки поклонитися Святиням і чудотворним іконам, а й познайомитися з сучасними подвижниками і старцями, отримати від них духовну допомогу.

Нехай же Пресвята Богородиця допоможе нам перемогти усі негаразди!

З повагою підготував настоятель Храму святих Апостолів Петра і Павла м. Чигирин та настоятель храму святого Праведного Петра Багатостраждального (Калнишевського) - протоієрей Василь Циріль.

За матеріалами паломницького центру «Воскресіння»

ДЕНЬ В ІСТОРІЇ

25 вересня – 1 жовтня

25 вересня 1914 р. - бойове хрещення загону Українських Січових Стрільців Семенюка біля Сянок.
25 вересня 1931 р. помер Михайло ГАЛУЩИНСЬКИЙ (на фото), командант Легіону УСС, голова Львівської "Просвіти".

26 вересня 1862 р. помер Яків КУХАРЕНКО, наказний отаман Чорноморського козацького війська, письменник.
26 вересня 1890 р. на Черкащині народився Іван ПОЛТАВЕЦЬ-ОСТРЯНИЦЯ (на фото), наказний отаман Вільного козацтва, генеральний писар Гетьмана України, повстанський отаман.

27 вересня 1920 р. Симон ПЕТЛЮРА підписав наказ Головної команди військ УНР про організацію повстання на Правобережній Україні.

27 вересня 1946 р. загинув Юрій ГОРОДЯНИН-ЛІСОВСЬКИЙ, відомий як ГОРЛІС-ГОРСЬКИЙ (на фото), старшина 2-го Запорозького полку Армії УНР, осавул 1-го куреня полку гайдамаків Холодного Яру, письменник.

27 вересня 2005 р. помер бандурист Олексій НИРКО.

28 вересня 1947 р. помер Микола МАТІЇВ-МЕЛЬНИК (на фото), січовий стрілець, референт пропаганди УГА, член ОУН, письменник.
28 вересня 1974 р. помер останній кубанський прем'єр Василь ІВАНІС.

29 вересня 1845 р. народився письменник Іван ТОБІЛЕВИЧ, КАРПЕНКО-КАРИЙ (на фото), драматург, один з корифеїв українського театру

29 вересня 1866 р. народився Михайло ГРУШЕВСЬКИЙ, видатний український історик, політичний діяч, письменник, голова Української Центральної Ради.

29 вересня 1897 р. народився Павло ШТЕПА, учасник Визвольної боротьби, член Наукового товариства ім. Тараса Шевченка у Канаді та Української вільної академії наук у Канаді.

30 вересня 1769 р. вісім козаків здобули турецьку фортецю Хотин і захопили 184 гармати.

30 вересня 1876 р. журнал «Київська старовина» вперше опублікував біографію Григорія Сковороди.

30 вересня 1896 р. народився Микола ПАЛІЄНКО, підполковник Армії УНР.

30 вересня 1945 р. - перемога підрозділів УПА під Угневим над військами НКВД.

1 жовтня 1665 р. уродженця Чигирини Петра ДОРОШЕНКА обрано Гетьманом Правобережної України.

1 жовтня 1858 р. народився Адріан КАЩЕНКО, письменник, що оспівував Козаччину.

1 жовтня 1894 р. народилася Харитина ПЕКАРЧУК, начальник санітарного потягу «Запорозької Січі» отамана Юхима Божка.

1 жовтня 1894 р. народився Ананій ВОЛИНЕЦЬ, командир 61-го Окремого гайсинського пішого полку, підполковник Армії УНР.